

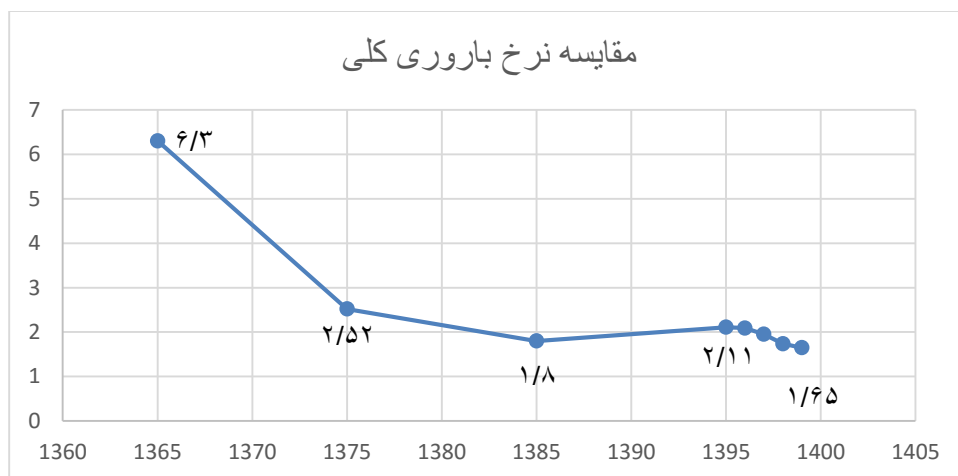

آشنایی با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

مقام معظم رهبری:

"بار دیگر تأکید میکنم که تلاش برای افزایش نسل و جوان شدن نیروی انسانی کشور و حمایت از خانواده، یکی از ضروری ترین فرائض مسئولان و آحاد مردم است."

خانواده اصلی ترین بنیاد جامعه و تاثیرگذارترین نهاد در فرزندآوری و جوانی جمعیت است. جمعیت جوان به عنوان یکی از عوامل مهم اقتدار کشورها به شمار می رود. حرکت به سمت توسعه همه جانبه نیاز جدی به توسعه و ارتقاء سرمایه انسانی دارد. خوشبختانه امید به زندگی زنان و مردان در کشور ما در طول ۴۵ سال گذشته افزایش چشمگیری داشته و در حال حاضر امید به زندگی به بیش از ۷۵ سال رسیده است. کشور ما سال ها از جمعیت جوان برخوردار بوده و همچنان لازم است این ثروت حیاتی حفظ و تقویت شود. متأسفانه در سال های اخیر روند باروری در کشور شیب نزولی داشته است. بررسی های انجام شده حاکی از آن است که نرخ باروری کلی از ۲٫۱ در سال ۱۳۹۵ به ۱٫۷۴ در سال ۱۳۹۸ رسیده است و در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ این روند کاهشی همچنان ادامه داشته و با سطح جانشینی فاصله زیادی دارد.

در حال حاضر کشور در برهه پنجره **فرصت جمعیتی** قرار گرفته است که تا چند سال آینده بسته خواهد داشت. بدیهی است بهره مندی از این فرصت مستلزم مدیریت صحیح برای استفاده بهینه از امکانات بالقوه جمعیت فعال اقتصادی می باشد و با برنامه ریزی های اقتصادی، کار آفرینی و اشتغال زایی برای جمعیت فعال و مولد همراه با اتخاذ سیاست های حمایتی و ترغیب فرزندآوری، انتظار می رود مسیر برای سازندگی، شکوفایی و بالندگی کشور فراهم گردد. بر این اساس در سال ۱۳۹۳ سیاست های کلی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ گردید و در سال ۱۴۰۰ با ابلاغ قانون "حمایت از خانواده و جوانی جمعیت" بر این مهم تأکید موكد شده است. در همین راستا، قرارگاه جوانی جمعیت در

تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شکل گرفت و تاکنون ۱۳ جلسه آن با حضور مقام عالی وزارت و کلیه معاونین برگزار شده است. معاونت بهداشت دبیر و اداره جوانی جمعیت به عنوان دبیرخانه قرارگاه جوانی جمعیت مشخص شده است. در زیر زمانبندی ابلاغ قانون به طور خلاصه آورده شده است:

ردیف	عنوان	توسط	تاریخ
۱	تصویب قانون	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۹/۱۲/۲۶
۲	تایید قانون	شورای نگهبان	۱۴۰۰/۸/۱۰
۳	ابلاغ قانون به رئیس جمهور	مجلس شورای اسلامی	۱۴۰۰/۸/۱۹
۴	ابلاغ قانون به وزیر بهداشت	رئیس جمهور	۱۴۰۰/۸/۲۴
۵	ابلاغ قانون به دانشگاهها، سازمانها و موسسات مربوطه	وزیر بهداشت	۱۴۰۰/۹/۱۵

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در مجموع دارای ۷۳ ماده و ۸۱ تبصره و ۲۳۶ تکلیف قانونی می باشد که ۴۳ ماده قانون، تکلیف قانونی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ر معاونت های مختلف است (۵۹ درصد) و ۲۰ ماده قانون، تکلیف قانونی معاونت بهداشت است (۲۷ درصد). در جدول زیر تکالیف قانونی هر معاونت آورده شده است:

قانون در معاونت های مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ردیف	نام معاونت	تعداد مواد قانونی	مواد قانونی مرتبط
۱	معاونت بهداشت	۲۰	۲-۲۲-۲۴-۲۸-۳۵-۳۶-۳۸-۴۲-۴۴-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۷-۶۱
۲	معاونت درمان	۱۳	۲۶-۲۷-۳۵-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۲
۳	معاونت آموزش	۱۰	۲۶-۲۷-۳۵-۳۹-۴۱-۴۲-۴۶-۴۷-۴۸-۵۰
۴	معاونت توسعه	۹	۶-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۲۰-۲۲-۴۶-۵۰
۵	آمار و فناوری اطلاعات	۹	۲۴-۳۴-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۳-۵۴-۵۵
۶	معاونت فرهنگی و دانشجویی	۶	۲-۷-۲۸-۳۵-۳۶-۳۸
۷	معاونت پرستاری	۵	۲۶-۲۷-۳۵-۴۱-۴۶
۸	شورای عالی بیمه	۵	۴۳-۴۴-۴۵-۴۹-۵۰
۹	معاونت غذا و دارو	۳	۴۰-۵۰-۵۱
۱۰	معاونت تحقیقات	۲	۳۹-۵۰
۱۱	روابط عمومی و اطلاع رسانی	۲	۲۸-۳۵
۱۲	دفتر طب ایرانی	۲	۴۱-۴۲
۱۳	صندوق رفاه دانشجویی	۱	۸

برخی از ماده های قانون دارای مهلت زمانی می باشند که به شرح زیر است:

ردیف	ماده قانونی	مهلت اجرا از تاریخ ابلاغ رئیس جمهور	تاریخ
------	-------------	-------------------------------------	-------

۱	ماده ۷۳	۲ ماه	۱۴۰۰/۱۰/۲۴
۲	مواد ۵۷، ۵۳، ۵۲، ۵۰، ۲۶، ۲۴	۳ ماه	۱۴۰۰/۱۱/۲۴
۳	مواد ۷، ۵۴، ۷۱	۶ ماه	۱۴۰۱/۲/۲۴
۴	مواد ۳۵، ۴۶، ۵۴	یک سال	۱۴۰۱/۸/۲۴
۵	ماده ۴۹	دو سال	۱۴۰۲/۸/۲۴

نگاهی اجمالی به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

جوانان در آستانه ازدواج یا زوجین جوان

درمان زوجین ناباور و پیشگیری از ناباوری

درمان زوجین ناباور و پیشگیری از ناباوری

ماده ۴۳

- تحت پوشش بیمه‌ای قرار گرفتن درمان تمامی زوج‌های ناباور

ماده ۴۱

- تجهیز و راه‌اندازی یک مرکز تخصصی ناباوری سطح ۳ در دانشگاه علوم پزشکی و سطح ۳ در هر استان

ماده ۴۲

- تدوین دستورالعمل راهنمای بالینی پیشگیری و تشخیص درمان ناباوران با اعدام در شبکه بهداشت

ماده ۶۵

- اجرای آزمایش‌های علمی در مورد مواد و فرآورده‌های وارداتی تراریخته موثر در ناباوری و رعایت ضوابط سازمان پناهند غیرعامل

ماده ۴۰

- حمایت از شرکت دانش‌بنیان تولید اقلام و تجهیزات درمان ناباوری
- اختصاص ۲۵٪ از اعتبارات توسعه علوم و فناوری‌های نو به تحقیقات بنیادی و تجاری‌سازی درمان ناباوری و...
- اختصاص ۲۵٪ از تسهیلات و حمایت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی به شرکت دانش‌بنیان فعال در این حوزه

ماده ۴۱

- اختصاص ۱۰٪ از بودجه طرح‌های نوآورانه جهاد دانشگاهی به طرح‌های درمان ناباوری و زایمان طبیعی
- برطرف شدن کمبود نیروی متخصص با افزایش ظرفیت پذیرش دستیار تخصصی ناباوری ظرف مدت ۵ سال
- برگزاری دوره تخصصی آموزشی با محتوای درمان ناباوری و رجاعات مربوطه برای متخصصان زنان و مامایی
- استقرار متخصصان طب سنتی در مراکز ناباوری

ماده ۶۱

- انتقال عواید حاصل از جریمه و مصادره اموال مشارکت‌کنندگان در تجارت غیرقانونی سقط جنین به خزانه جهت درمان ناباوری

حمایت‌های دوران بارداری و شیردهی

حمایت دوران بارداری و شیردهی

ماده ۵۳

- پوشش بیمه‌ای آزمایش‌های مادر و جنین بر اساس ضوابط قانونی

ماده ۴۹

- ارتقای مهارت مامایی کشور و افزایش تعداد ماماها به ازای هر دو مادر در حال زایمان یک ماما

ماده ۴۵

- پوشش بیمه‌ای خدمات سلامت زنان اسم از مراجعه به ماماها یا پزشکان

ماده ۴۴

- تحت پوشش کامل قراردادن کلیه مادران در دوران بارداری و شیردهی تا پایان ۵ سالگی کودکان بر اساس آزمون وسیع

ماده ۲۴

- ارائه رایگان سبد تغذیه و بسته بهداشتی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال بر اساس آزمون وسیع

ماده ۵۰

- ارتقای کیفیت مراقبت‌های بارداری و زایمان طبیعی با راه‌اندازی پرونده الکترونیک یکپارچه

ماده ۴۷

- در اختیار مادر گذاشتن قانون راهنمای حفظ و مراقبت جنین با توزیع در کلیه مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت

ماده ۴۸

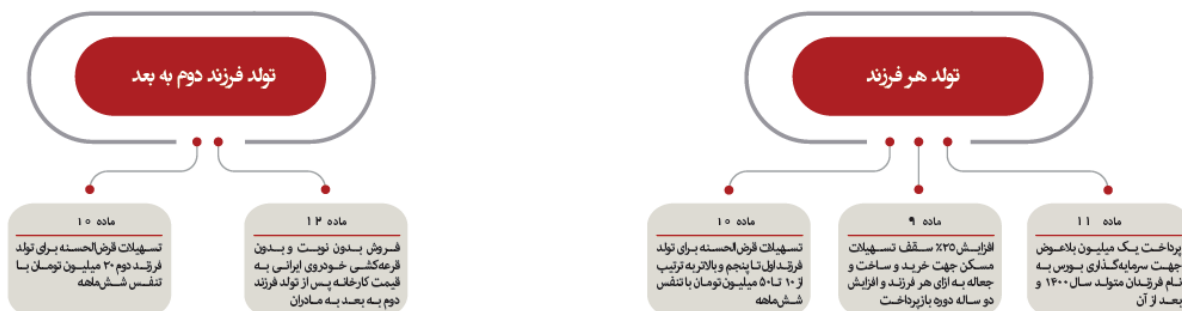
- کاهش هزینه‌های روحی و روانی و اقتصادی دوران بارداری و جلوگیری از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به بارداری

ماده ۵۳

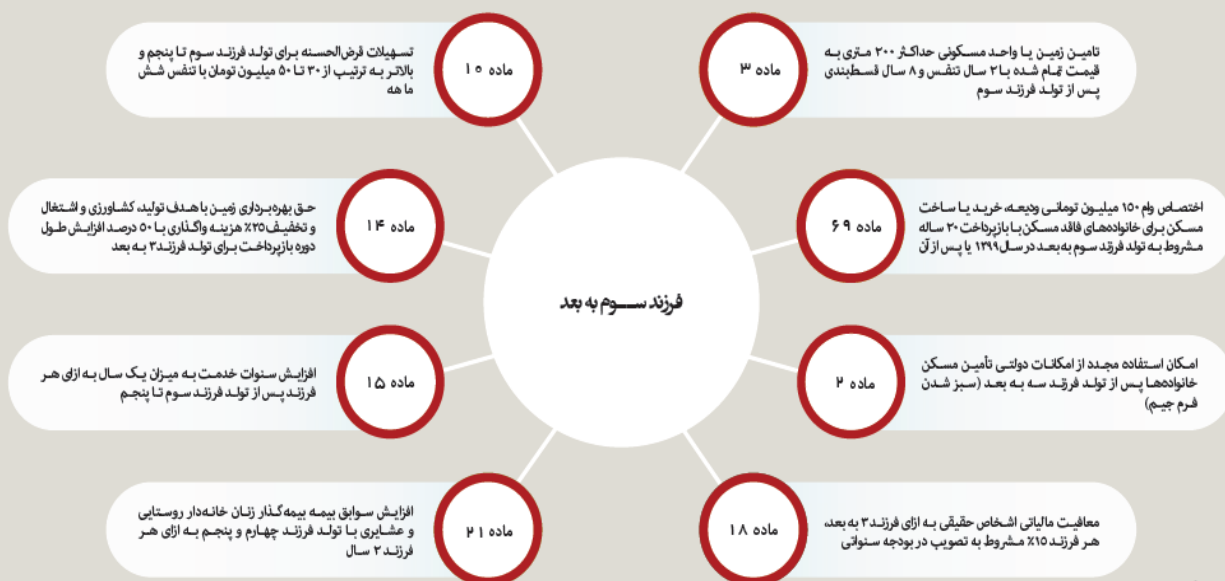
- اختیاری بودن غربالگری همراه با تجویز پزشک متخصص بر اساس استانداردهای روز بین‌المللی و علمی
- استانداردسازی عملکرد ارائه‌دهندگان خدمات بارداری و سلامت مادر و جنین و ارزشیابی با صدور و لغو مجوز
- اصلاح روش‌های غربالگری و استانداردسازی مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج آزمایش‌ها و تعیین مسئولیت عاملین خدمت

تولد هر فرزند

تولد فرزند دوم به بعد

تولد فرزند سوم به بعد

Activate Window

تولد چندقلوها

ماده ۱۷

- مرخصی زایمان ۱۲ ماه کامل برای مادران باردار دارای دولولو و بیشتر

ماده ۱۰

- تسهیلات فرض الحسنه برای تولد دولوها در زایمان اول تا پنجم وبالاتر به ترتیب از ۲۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
- تسهیلات فرض الحسنه برای تولد سه قلوها در زایمان اول تا پنجم وبالاتر به ترتیب از ۶۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
- تسهیلات فرض الحسنه برای تولد چهار قلوها در زایمان اول تا پنجم وبالاتر به ترتیب از ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
- تسهیلات فرض الحسنه برای تولد پنج قلوها در زایمان اول تا پنجم وبالاتر به ترتیب از ۱۵۰ تا ۳۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه

تولد چندقلوها

خانواده‌های دارای فرزند

ماده ۱۷

- افزایش دو برابر کمک هزینه اولاد هر ساله و به مدت ۵ سال

ماده ۱۵

- افزایش محدوده سنی در استخدام جدید به ازای تأهل و برای هر فرزند از یک تا ۵ سال
- افزایش ۳٪ امتیاز در جذب و استخدام به ازای هر فرزند

ماده ۶۹

- اختصاص وام ۸۰ میلیون تومانی ودیعه خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن با باز پرداخت ۱۰ ساله دارای یک فرزند
- اختصاص وام ۱۰۰ میلیون تومانی ودیعه خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن با باز پرداخت ۱۰ ساله دارای دو فرزند

خانواده‌های دارای فرزند

خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر

ماده ۱۳

- افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده‌های دهک‌های ۱ تا ۴ حداقل ۳ فرزند غیر شاغل در دستگاه‌های دولتی

ماده ۲۱

- تأمین ۱۰۰٪ بیمه مادران خانه‌دار دارای ۳ فرزند و بیشتر روستایی و عشایری از طریق صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان و روستاییان

ماده ۱۵

- عدم جواز تعدیل نیروی کار دارای ۳ فرزند

ماده ۱۴

- کاهش عوارض ساخت و ساز تا ۵۰٪ برای خانواده‌های دارای ۳ فرزند و تا ۷۰٪ برای خانواده‌های دارای ۴ فرزند و سایر تخفیفات

ماده ۶

- اختصاص ۷۰٪ ظرفیت منزل مسکونی سازمانی به کارکنان فاقد مسکن با حداقل ۳ فرزند

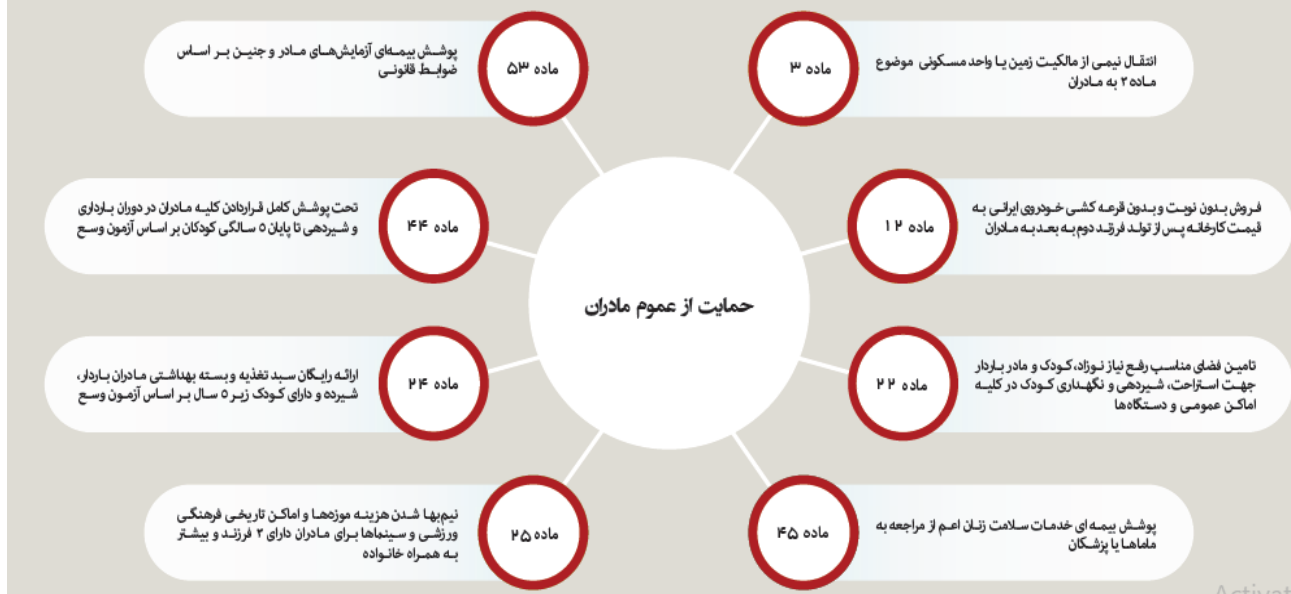
ماده ۲۵

- تیم‌پها شدن هزینه موزه‌ها و اماکن تاریخی فرهنگی ورزشی و سینماها برای مادران دارای ۳ فرزند و بیشتر به همراه خانواده
- تخفیف ۲۰٪ دوره‌های آموزشی تربیتی و هنری کانون پرورش فکری برای فرزندان خانواده‌های سه فرزند

خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر

Activate Windows

حمایت از عموم مادران

Activate Window

حمایت از مادران غیرشاغل

حمایت از مادران دانشجو و طلبه

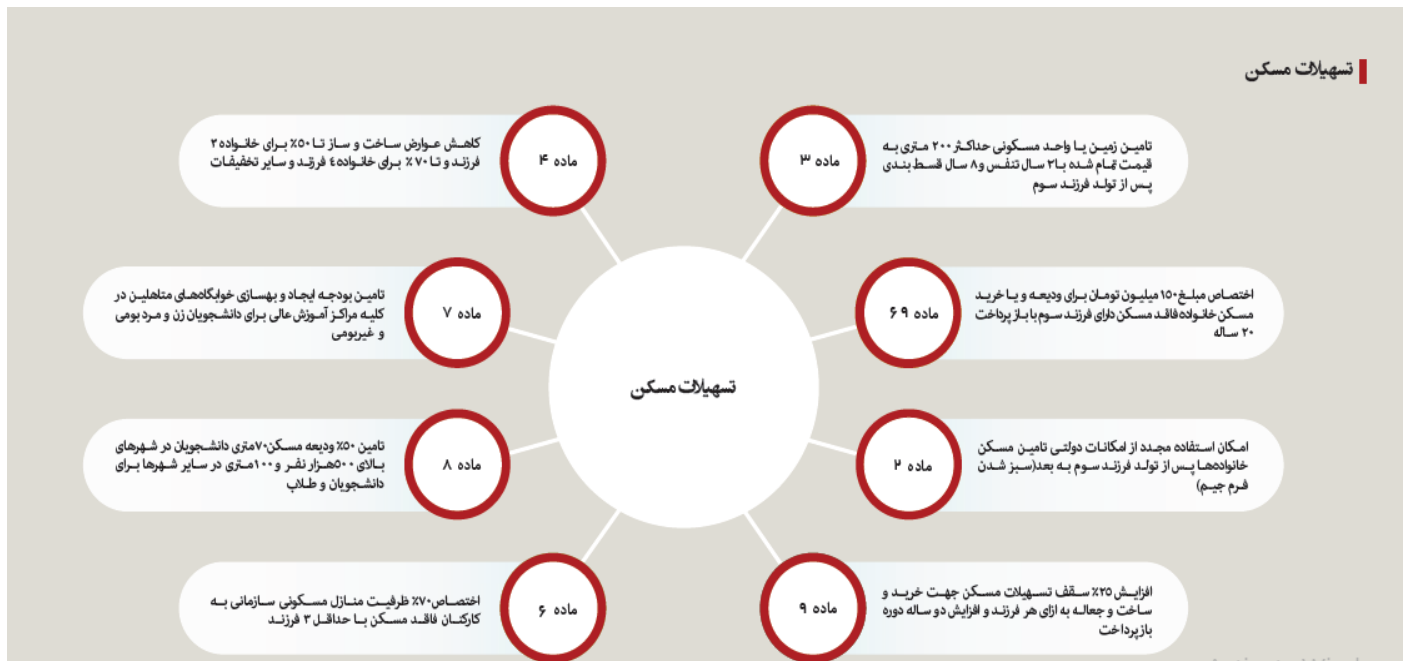

Activate Window

حمایت از مادران شاغل

تسهیلات مسکن

مشوق های اقتصادی

مشوق های اقتصادی

ماده ۶۸

- اعطای وام ۳۰۰ میلیون تومانی به زوجین جوان (زوج زیر ۳۵ سال و زوجه زیر ۳۳ سال) و وام ۱۴۰ میلیون تومانی به زوجین با سنین بالاتر با ضمانت های آسان

ماده ۱۲

- فروش بدون نوبت و بدون قرعه کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد به مادران

ماده ۱۶

- افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰٪ حق عائله مندی هر ساله به مدت ۵ سال

ماده ۱۸

- معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی به ازای فرزند ۲ به بعد، هر فرزند ۱۵٪ مشروط به تصویب در بودجه سنواتی

ماده ۱۱

- پرداخت ۱ میلیون تومان بلاعوض جهت سرمایه گذاری بورس به نام فرزندان متولد سال ۱۴۰۰ و بعد از آن

ماده ۱۳

- افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده های دهک های ۱ تا ۴، حداقل ۳ فرزندی غیرشاغل در دستگاه های دولتی

ماده ۱۰

- تسهیلات قرض الحسنه برای تولد فرزند اول تا پنجم به ترتیب از ۱۰ تا ۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه

ماده ۹

- افزایش ۲۵٪ سقف تسهیلات مسکن جهت خرید، ساخت و جعاله به ازای هر فرزند و افزایش دو ساله دوره بازپرداخت

ماده ۴۶

- پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش

تسهیلات شغلی

تسهیلات شغلی

ماده ۱۵

- عدم جواز تعدیل نیروی کار دارای ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار
- افزایش محدوده سنی در استخدام جدید به ازای تاهل و برای هر فرزند از یک تا ۵ سال
- افزایش ۲٪ امتیاز در جذب و استخدام به ازای تاهل و هر فرزند

ماده ۱۷

- مرخصی زایمان ۹ ماه کامل و به درخواست مادر می تواند تا دو ماه آن قبل از تولد باشد
- اعطای دورکاری به مادران باردار حداقل به مدت ۴ ماه

ماده ۱۶

- افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰ درصدی حق عائله مندی هر ساله به مدت ۵ سال

ماده ۱۷

- مرخصی زایمان ۱۲ ماه کامل برای مادران باردار دارای ۲ قلو و بیشتر

ماده ۱۷

- اختیاری بودن نوبت کاری شب برای مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و برای پدر تا ۱ ماهگی فرزند بجز بخش خصوصی

ماده ۲۲

- تأمین مهدکودک در هر دستگاه برای نگهداری کودکان مادران شاغل در دستگاه

ماده ۱۵

- افزایش سنوات خدمت به میزان یک سال به ازای هر فرزند پس از تولد فرزند سوم تا پنجم

ماده ۱۷

- کاهش سن بازنشستگی مادر به مدت یک سال به ازای تولد هر فرزند و برای تولد فرزند ۳ به بعد، یک و نیم سال

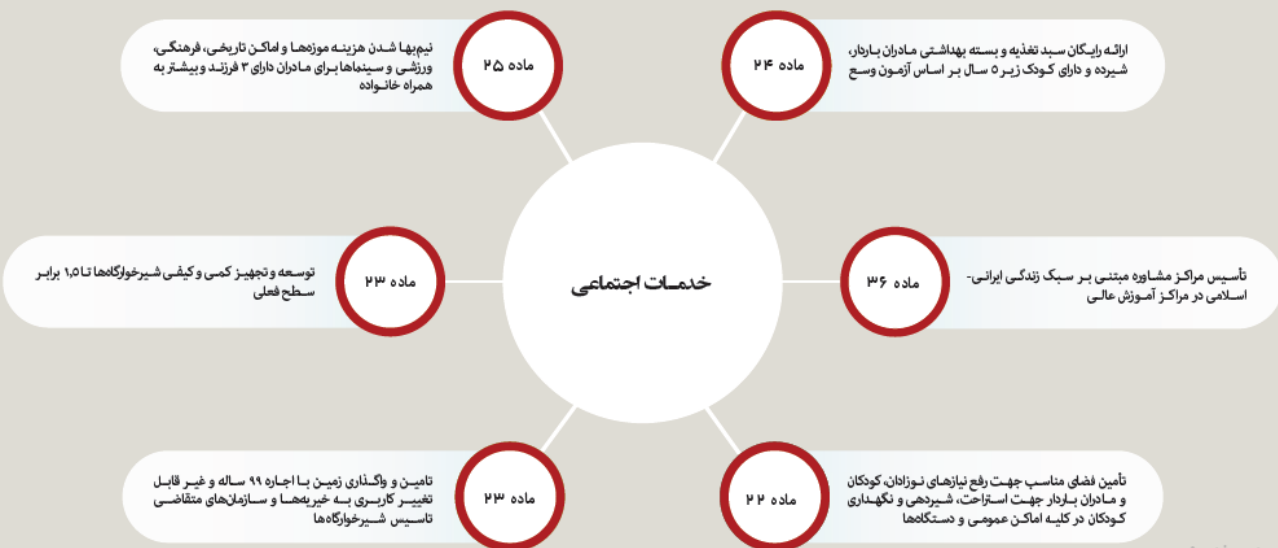
ماده ۱۴

- حق بهره برداری زمین یا هدف تولید و کشاورزی و اشتغال با تخفیف ۲۵٪ هزینه واکلاری و پنجاه درصد افزایش نوبت بازپرداخت برای تولد فرزند ۳ به بعد

ماده ۴۶

- پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش

خدمات اجتماعی

Activate Window

حمایت از گروههای مردمی

تسهیلات آموزشی

Activate Window

برنامه‌های آموزش عمومی

ماده ۳۳

- آموزش مهارت‌های سبک زندگی ایرانی - اسلامی در کلیه مقاطع تحصیلی در اجرای سند تحول بنیادین آ.پ.
- آموزش مسائل تربیتی بلوغ و ازدواج به کادر آموزشی و اولیا بر اساس سبک زندگی ایرانی - اسلامی
- تربیت دبیران متعهد برای تدریس درس مدیریت خانواده و سبک زندگی

ماده ۳۴

- ایجاد و گسترش رشته‌های متناسب با نقش خانواده و زن در دانشگاه‌ها و مناطق متوسطه

ماده ۳۵

- فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی برای دانشجویان و کادر دانشگاه‌ها همراه با حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری

ماده ۳۸

- قانونی کردن آموزش‌های اخلاقی، حقوقی، روانشناختی و سلامت باروری حین ازدواج
- تاخیر در زمان برگزاری آموزش‌های حین ازدواج تا زمان تحویل سند رسمی ازدواج جهت آراش زوجین و تریخشی آموزش‌ها

برنامه آموزش عمومی